

İsrail ve Türkiye Arasında Ortadoğu

Ortadoğu gündeminde Suriye üzerinde Türkiye-İsrail ihtilafı yer kaplamaktadır. Pro-İsrail hesaplar, Türkiye'ye karşı askerî aksiyon alınması için sosyal mecralarda yoğun kamuoyu çalışması yürütmektedir. Bazı siyonizm yanlısı ve yönetiminde yer alan bazı mensupları da Türkiye'ye karşı İdlib'ten İstanbul'a kadar uzanan geniş bir sahada savaş senaryolarından bahsetmektedir. Siyonizm destekçileri, Türkiye'yi İran'la aynı grupta konumlandırmaktadır ve adına "Sünni Ekseni" koymaktadır. Sulh ve müstakil Filistin yanlısı Yahudilerin ise sesi gür çıkmamaktadır. Her Yahudiye siyonist olarak tasnif etmek tarihî hata olacaktır. Türkiye Yahudileri örneğinde olduğu gibi sulh ve iş birliği yanlıları da mevcuttur. Türk-Yahudi münasebetlerinin tarihî derinliği ve dostane tarafları unutulmamalıdır.

Bahsi geçen savaş senaryoları ne kadar gerçekçidir? Yazının konularından birisi bu mesele olacaktır. Öncelikle olası bir İsrail-Türkiye askerî karşılaşmasında ABD arabuluculuk yaparak çatışmayı durduracaktır. ABD, müttefikleri Türkiye ve İsrail'in arasında savaş çıkmasını engelleyecektir. İsrail ve Türkiye arasında uzun süreli bir savaş yaşanma ihtimali çok düşüktür. IAF, Türkiye topraklarını vurmaz. Siyonist İsrail hükümeti eğer Türkiye topraklarını vurmaya kalkarsa uzun vadeli savaşı göze almak zorundadır. Karşısında Hamas ya da Hizbullah yoktur, karşısında bir "devlet" vardır. İsrail, Türkiye'yi Suriye'de Dürzi kartı üzerinden tuzağa çekmeye çalışmaktadır. Şam, toprak bütünlüğünü tesis etme yolunda Dürzilere karşı hareket düzenlerse IAF ve IDF, işgal planlarını Şam'a kadar genişletmeyi hedeflemektedir.

Dürzilerin bir kısmı ana vatanları Suriye'den uzaklaşmış ve Araplarla aralarına kan davası sokmuştur. Basit bir Bedevi-Dürzi sorunu, neredeyse bölgesel bir savaşa dönüşecekti. Yine bazı Dürziler İsrail desteğiyle bağımsızlık arayışına girişmişlerdir. Silahlı Dürzi gruplar, İsrail desteğiyle bölgenin yerel halkına karşı bilhassa Bedevi sivillere yönelik infazlar da gerçekleştirerek insan haklarını ihlal etmiştir. Dürzi bölgelerinde yaşayan Dürzi olmayan sivil unsurları zor kullanarak göç ettirmişlerdir. Dürzi-Şara yönetimi arasındaki mücadelede sahada savaşan İsrail unsurları da mevcuttu.

Bağımsızlık, barışçıl ve milli egemenlik yanlısı Dürzilerle ise irtibat kesilmeyerek istihbari kanallardan iletişim devam ettirilmelidir. Siyonizm yanlısı olmayan Dürzi nüfusun varlığı muhakkak bulunmaktadır. Bu uzun vadeli bir meseledir. İsrail'in risk saçtığı ortamda askerî operasyon düşünülmemelidir. İstihbari temasların deşifre olmaması ehemmiyetlidir çünkü İsrail ve İsrail yanlısı Hicri idaresi, İsrail karşıtı Dürzileri tasfiye etmektedir ya da suikastle öldürme seçeneğine başvurabilirler. Dikkat edildiyse İsrail, bir bölgeye gireceği zaman demografik ve sosyolojik yapıyı bozmaktadır. Bu tarihî böl-yönet stratejisinin bir parçasıdır.

İsrail, Ortadoğu'da tarihî böl-parçala-yönet stratejisiyle etrafında güçlü devletler görmek istememektedir. Ortadoğu'da iş birliği değil, mutlak hâkimiyet arayışındadır. Dünya düzeninin kaos, belirsizlik, hâkimiyet ve fetihler çağına girildiği bu dönemde İsrail de Rusya-

Ukrayna Harbinden de cesaretlenerek harp ortamını genişletmiştir. İsrail, ABD’de yoğun lobi faaliyetleri yürüterek başta Türkiye Suriye ve Suud olmak üzere güçlü savaş araçlarına (Örneğin F-35 savaş uçağı) sahip olmalarını engellemeye çalışmaktadır. İsrail, bu politikalarıyla hâkimiyet arayışında olduğunu, Ortadoğu’da hava üstünlüğünü elinde tutmaya çalıştığını ve güçlü/istikrarlı komşular istemediğini kanıtlamaktadır. Yine İsrail, kendisine karşı tehdit unsuru olarak Türk donanmasını görmektedir.

ABD, Ortadoğu’da derin tarihî, istihbari ve siyasî bağları olan yarattığı müttefiğiyle şimdi bazı konularda karşı karşıyadır. ABD, İsrail’in iç ve dış münasebetlerine müdahale etmesine göz yummamalıdır. İsrail’in yayılmacı politikaları dolaylı yollardan Rusya ve Çin’e alan açabilir. İsrail’deki Rus Yahudileri ve Rusya ile olan ve pragmatizme dayanan tarihî ilişkileri unutulmamalıdır. İsrail, bir zamanlar Suriye’de İran destekli güçleri vurduğunda Rusya’nın “sesi çıkmamaktaydı.” İran ile Rusya’nın Suriye üzerinde yer yer ilişkileri stratejik ortaklığa değil, çıkarlara dayalı olduğunun tezahürüdür.

Aynı şekilde İsrail, Suriye’nin yeniden inşasına ve güçlenmesine karşı çıkmaktadır. Suriye ordusunun yapılandırılmasını istememektedir. Türkiye ve İsrail’in Suriye politikaları çatışmaktadır. Türkiye; birliğini tesis etmiş, istikrarlı, kaos ve terör üretmeyen bir- hudut komşusu istemektedir. Suriye özelinde şu detay unutulmamalıdır:

-“Suriye ordusu içerisindeki aşırıçılar ve yağmacı mazisi olanlar entegre değil, tasfiye edilip Suriye içerisinden atılmalıdır. Bu radikalci gruplar yeni rejime de bölgeye de tehdittir.”

İsrail, Türkiye’yi Suriye üzerinde yayılmacılık ile suçlamaktadır ancak asıl yayılmacılık faaliyetini Suriye’nin güneyinde İsrail gerçekleştirmektedir. İsrail, Suriye’nin savaş uçaklarına, radarlara, hava-kara-deniz üslerine, hava savunma sistemlerine ve insansız hava araçlarına erişmesine karşı çıkmaktadır. Suriye, Rusya üzerinden silahlandırılabilir ancak Moskova yönetimi İsrail ile olan münasebetlerinden ötürü “kontrollü silah satışı” tercih edecektir. Türkiye, İsrail’e karşı savaş niyetinde olan bir ülke değildir. Türkiye, Baas rejimi Suriyesi gibi bir Suriye istememektedir. Türkiye, Suriye ile arasında ticarî, siyasî, sosyal, eğitim ve kültürel alanlarda bağları yeniden inşa etmeye çalışmaktadır. Türkiye, İsrail ile bir savaş aramamaktadır ancak savaştan da çekinmemektedir. **“Türkiye ve İsrail, kontrollü silahlandırılmış bir Suriye üzerinde ortak mutabakata varabilir.”**

Yine İsrail’in Suriye’deki işgalleri Lübnan meselesiyle de alakalıdır çünkü Lübnan’da işgale başlamadan önce Suriye üzerinden Lübnan’ın muhtelif bölgelerini muhasara altına almışlardı ve hazırlıkları tamamlamışlardı.

İsrail yayılmacılığına karşı ise diğer bir hadise Mekke Antlaşmasıdır. Her ne kadar devletler tarafından dile getirilmese de İsrail’in tarihî yayılmacılığı gayesi ve zayıflayan ABD güvenlik mimarisinin boşluğu bölgeyi endişelendirmektedir. Ortadoğu’nun yeniden inşasına giden süreçte kudretli ve birliktelik esaslı Ortadoğu ittifakı, İran ve İsrail yayılmacılığına verilecek en iyi yanıt olacaktır. Bu ittifakı öne çıkartacak temel bileşenleri askeri, beşeri, istihbari, ekonomik ve teknolojik kapasitelerinin yanında cesur kararlar alabilme niyetleri olacaktır.

İran da bu ittifaka davet edilecekse içeride uysallaştırma politikası izlenecektir.

İsrail; Lübnan, Suriye ve Filistin’de işgallerini sürdürerek hâkimiyet alanını genişletmeye çalışmaktadır. İsrail, buradan aldığı cesaretle bir gün Mısır’a, tekrardan Suriye’ye, Suudlara veyahut Ürdün’e yönelebilir. İsrail, menfaatleri için kendi güvenlik kuşağını oluşturarak Yunanistan, GKRY ve Hindistan ile müttefikler edinme çabasındadır. İsrail, Doğu Akdeniz’deki menfaatleri için GKRY üzerinden Kıbrıs’ta da savaş çıkartma olasılığını değerlendirmektedir. Kıbrıs Adasında savaş çıkarsa bunun kazananı “yıkım”, kaybedeni “istikrar” olacaktır. Türkiye-İsrail arasında düşük bir ihtimal de olsa çok cepheli bir savaşta İran ve vekil güçleri vaziyeti fırsat olarak algılayarak sessiz kalmayacaktır.

Türkiye ve İsrail’in Ortadoğu’da ortak bir vizyon doğrultusunda **"Yeni Bir Bölgesel Düzen"** kurmak için birlikte hareket etmesi son derece zor ve mevcut jeopolitik dinamikler çerçevesinde oldukça düşük bir ihtimaldir. Bu vaziyet artık yalnızca dönemsel lider söylemlerine veya diplomatik krizlere bağlı geçici bir durum değildir. İki ülkenin Doğu Akdeniz, Suriye, bölgesel güvenlik mimarisi ve askeri-istihbari nüfuz alanları konularında derinleşen yapısal ve stratejik rekabetinden kaynaklanmaktadır. Gelecek dönemde Türkiye-İsrail ilişkilerini şekillendirecek temel model **"Bölgesel Soğuk Savaş / Kontrollü Rekabet"** olacaktır. İki taraftan beklenecek en rasyonel senaryo, **“rekabetin boyutunu sıcak bir çatışmaya dönüştürmeden yönetebilme kapasitesidir.”**

1. Neden Ortak Bir Bölgesel Düzen Kuramazlar? (Yapısal Engeller)

İki aktörün bölgesel düzen tanımları taban tabana zıttır:

Jeopolitik Alan	Türkiye’nin Stratejik Hedefi	İsrail’in Stratejik Hedefi
Doğu Akdeniz	• Mavi Vatan doktrini ve deniz yetki alanlarının korunması • Türkiye’yi dışlayan enerji/güvenlik bloklarının kırılması	• Yunanistan ve GKRY ile kurulan üçlü savunma/enerji bloğunun pekiştirilmesi • Türkiye’nin denizdeki hareket alanının kısıtlanması
Suriye & Sınır Hattı	• Sınırında terör koridorunun engellenmesi • Suriye’nin toprak bütünlüğü ve istikrarı	• Sınırında askeri serbesti ve derinlemesine silahsızlandırılmış tampon alanlar • Suriye’de Türkiye destekli nüfuz alanlarının kendi güvenliğine tehdit oluşturmaması
Bölgesel İttifaklar	• Çok kutuplu, Batı ile entegre ancak bağımsız hareket kabiliyetine sahip bölgesel güç olmak	• Abraham Anlaşmaları benzeri, kendisini merkeze alan ve bölgesel tehditleri yalnızlaştıran bir güvenlik mimarisi

A)İsrail ve Türkiye ordularının mukayesesi:

Tablo 1/2 – Personel, Kara ve Hava Unsurları

Kategori	İsrail	Türkiye
Aktif personel	~169.500–170.000	~355.200
Yedek personel	~465.000	~378.000–379.000
Yarı askerî birimler	~8.000–35.000	~150.000–157.000
Ana muharebe tankı (MBT)	~1.300 (aktif ~400–1.000 Merkava)	~2.200–2.300
Zırhlı muharebe araçları	Binlerce (Namer, Eitan, M113 vb.)	~5.500–13.000+
Topçu / MLRS	~500–700+	~1.000+ obüs + ~150–300 MLRS
Toplam uçak	~546–611	~1.000–1.357
Muharebe / savaş uçağı	~240–310 (F-35İ dahil)	~250–300 (F-16 ağırlıklı)
Helikopter	~130–147	~450–500+

Tablo 2/2 – İHA/SİHA, Donanma ve Bütçe

Kategori	İsrail	Türkiye
İnsansız hava araçları (İHA/SİHA)	Gelişmiş yerli filo (Hermes, Heron, Eitan, Harop vb.; yüzlerce)	Dünya lideri seviye (TB2 yüzlerce, Akıncı, Anka, Aksungur, TB3, Kızılelma; yüzlerce-binlerce)
Toplam savaş gemisi / platform	~49–62	~150–195
Fırkateyn / korvet	Korvet ~7 (Sa’ar 5/6)	Fırkateyn ~16–17 + korvet ~9–10
Denizaltı	5–6 (Dolphin)	~12–13
Diğer önemli	LHD yok	TCG Anadolu (LHD / SİHA gemisi) 1 adet
Savunma bütçesi (yaklaşık)	~\$30–46 milyar	~\$22–40 milyar

Kaynak notu: IISS Military Balance 2025, GlobalMilitary.net 2026 ve GFP açık kaynak tahminleri (2025–2026).

İsrail'in Güncel Askeri Konseptleri ve Taarruz Politikaları: Önleyici Saldırı Konsepti

İsrail'in askerî doktrini, coğrafi sıkışmışlık, nüfus dezavantajı ve sürekli tehdit algısı üzerine inşa edilmiştir. David Ben Gurion döneminden itibaren “savaşı düşman topraklarına taşıma”, “hızlı ve kesin zafer” ve önleyici (preventive) / peşin (preemptive) saldırı unsurları temel prensipler arasında yer almıştır.

1-Preemptive (peşin) saldırı: Düşmanın saldırısının imminent (yakın ve kaçınılmaz) olduğu durumlarda, saldırıyı önlemek veya etkisini azaltmak için yapılan taarruzdur. Klasik tarihî bir örnek: 1967 Altı Gün Savaşı.

2-Preventive (önleyici) saldırı: Tehdidin gelecekte oluşması muhtemel olduğu durumlarda, güç dengesinin aleyhte değişmesini engellemek için yapılan eylemdir. Klasik tarihî örnekler: 1956 Sina Seferi, 1981 Osirak (Irak nükleer reaktörü), 2007 Suriye reaktörü.

3-1973 Yom Kippur Savaşı: İsrail bu kez peşin saldırmadı; siyasî sebeplerle erteledi. Sürpriz Arap saldırısı doktrinin zayıflığını gösterdi ve sonrasında önleyici yaklaşım yeniden güç kazandı.

4-1981 Osirak ve 2007 Suriye reaktörü: Begin Doktrini çerçevesinde nükleer yetenek edinilmesini engelleyen klasik preventive saldırılar tertip edildi.

A)Güncel Askeri Konseptler (2010'lar sonrası): 2010'lardan itibaren İsrail, klasik “harp / sulh” ikilemini terk ederek “Savaşlar Arası Kampanya” (Campaign Between the Wars – Mabam / HaMa'aracha Bein HaMilchamot) konseptini geliştirdi (Gadi Eisenkot dönemi, 2015 IDF Strategy Document).

Bu konseptin temel özellikleri:

- 1-Savaş eşliğinin altında sürekli, proaktif ve isabetli operasyonlar düzenlemek.
- 2-Düşmanın güç birikimini (özellikle İran, Hizbullah, Hamas) bozmak, geciktirmek ve zayıflatmak.
- 3-Yüksek istihbarat + hassas hava/deniz/siber vuruşlar düzenlemek.
- 4-Savaşı geciktirmek ve yaşanırsa daha avantajlı koşullarda girmek.

SONUÇ

Her İki Ülke İçin Ortak / Karşılıklı Tavsiyeler:

- Resmi olmasa bile fiilî bir “çatışmayı önleme” (deconfliction) mekanizması kurmak (Suriye ve Doğu Akdeniz için) Ülkelerin istihbarat servisleri gerginliği azaltmak ve olası çatışmaları engellemek için ortak çalışmalar yürütebilir.

- Suriye'nin geleceğine dair dolaylı ve çok taraflı (Rusya + ABD + Arap ülkeleri dahil) bir istişare zemini aramak.
- Ekonomik, istihbarat ve teknolojik alanlarda tamamen kopuş yerine diyalog kanallarını canlı tutmak.
- Söylemde “yok etme” ve “varoluşsal tehdit” dilini azaltmak; çıkar çatışmasını yönetilebilir rekabet olarak çerçevelemeyip gerilimi azaltmaktır.

Gerçekçi Uyarı

Her iki ülke de şu anda birbirini “yönetilebilir rakip”ten ziyade “stratejik sorun” olarak görme eğilimindedir. Bu algı değişmeden yukarıdaki politikaların uygulanması zordur. Ancak uzun vadede hem Türkiye'nin niceliksel derinliği hem İsrail'in niteliksel kısmı, karşılıklı yıkıcı bir çatışmanın maliyetini çok yüksek kılmaktadır. Bu nedenle rasyonel aktörler olarak gerilimi yönetme ve kontrol altında tutma politikası, her iki taraf için de en düşük maliyetli seçenektir.

Yazar: SvS Yazarı Alpaycan İçen

Kaynakça

Al Jazeera. "Israel, Türkiye and the new regional reordering." 22 Ağustos 2026.
<https://www.aljazeera.com/opinions/2026/8/22/israel-turkiye-and-the-new-regional-reordering>

ACLED. "Q&A: Sectarian tensions and Israeli strategy in southern Syria." 18 Ağustos 2026.
<https://acleddata.com/qa/qa-sectarian-tensions-and-israeli-strategy-southern-syria>

ACLED. "Is Israel redrawing the Syrian border under the guise of security?" 2026.
<https://acleddata.com/expert-comment/israel-redrawing-syrian-border-under-guise-security>

Finnish Institute of International Affairs (FIIA). "Israel and Turkey in Syria." Briefing Paper 440, Haziran 2026.
https://fiia.fi/wp-content/uploads/2026/06/BP440_Israel-and-Turkey-in-Syria-1.pdf

Reuters. "Israel and Turkey step up warnings over Syria after airbase bombing." 20 Ağustos 2026.
<https://www.reuters.com/world/middle-east/syria-says-no-turkish-military-build-up-planned-airbase-struck-by-israel-2026-08-20/Reuters>.

"EXCLUSIVE: Mossad chief, Syrian foreign minister discussed Turkish military deployments before strikes, sources say." 19 Ağustos 2026.
<https://www.reuters.com/world/middle-east/mossad-director-syria-foreign-minister-discussed-turkish-military-deployments-2026-08-19/>

The Washington Institute for Near East Policy. "Avoiding an Israel-Syria Showdown (Part 1): The Risks of 'Occupation'." 2026.
<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/avoiding-israel-syria-showdown-part-1-risks-occupation>

The Washington Institute for Near East Policy. "Avoiding an Israel-Syria Showdown (Part 2): An Opening for New Negotiations." 2026.
<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/avoiding-israel-syria-showdown-part-2-opening-new-negotiations>

The Jerusalem Post. "The Druze community is Israel's best card against Erdogan's Syria strategy." 15 Haziran 2026.
<https://www.jpost.com/opinion/article-899435>

The Jerusalem Post. "Benjamin Netanyahu looks to Russia playbook to handle Turkey amid Syria tensions." 21 Ağustos 2026.

<https://www.jpost.com/middle-east/article-906160>

Arab News. "Türkiye refuses to fall into Israeli playbook on Syria." 22 Ağustos 2026.

<https://www.arabnews.com/node/2655541>

Carnegie Endowment for International Peace. "The Middle East's Other Escalating Rivalry." 8 Temmuz 2025.

<https://carnegieendowment.org/emissary/2025/07/turkey-israel-syria-escalating-rivalry>

The Jerusalem Post. "Saudi-led Sunni bloc emerges in the Middle East, posing challenges for Israel." 15 Ağustos 2026.

<https://www.jpost.com/middle-east/article-905481>

Türkiye Today. "How Israel's strategy to cast Türkiye as 'next Iran' backfired." 5 Haziran 2026.

<https://www.turkiyetoday.com/opinion/tel-avivs-long-game-ankaras-quiet-win-3221322>

Avlaremos. "7 Ekim ve Sonrasına Dair: Türkiyeli Yahudiler Anlatıyor." 2024.

<https://www.avlaremos.com/7-ekim-ve-sonrasina-dair-turkiyeli-yahudiler-anlatiyor/>

The Times of Israel. "Turkish Jews have right to stay mum on Israel's Gaza op." 2 Eylül 2014.

<https://www.timesofisrael.com/turkish-jews-have-right-to-stay-mum-on-israels-gaza-op/>

Washington Institute for Near East Policy. "Between Israel and Turkey, Implications for the New Syria (Part 2)." 20 Ağustos 2026.

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/between-israel-and-turkey-implications-new-syria-part-2>

Institute for National Security Studies (INSS). Turkey Research Field / Related Analyses.

https://www.inss.org.il/subjects_tags/turkey/ Jerusalem Institute for Strategy and Security

(JISS). "As Erdogan Tightens His Grip on Syria, What Can Israel Do?" (Eran Lerman). Şubat 2026.

<https://jiss.org.il/en/lerman-as-erdogan-tightens-his-grip-on-syria-what-can-israel-do/>

ACLED. "Q&A: Sectarian tensions and Israeli strategy in southern Syria." 18 Ağustos 2026.

<https://acleddata.com/qa/qa-sectarian-tensions-and-israeli-strategy-southern-syria>

International Crisis Group. "Restoring Security in Post-Assad Syria: Lessons from the Coast and Suweida." 26 Kasım 2025.

<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/syria/253-restoring-security-post-assad-syria-lessons-coast-and-suweida>

SETA. “SETA Security Radar: Türkiye’s Geopolitical Landscape in 2026.” 2026.

<https://media.setav.org/en/file/2026/01/seta-security-radar-turkiye-s-geopolitical-landscape-in-2026.pdf>

ORSAM. “İç Savaşın Devrime İsrail’in Suriye Dosyası: Güvenlik Politikası ve Sınır Ötesi Müdahale Konsepti.”

<https://orsam.org.tr/yayinlar/ic-savastan-devrime-israilin-suriye-dosyasi-guvenlik-politikasi-ve-sinir-otesi-mudahale-konsepti/>

ORSAM. “2025 Yılında Ortadoğu ve 2026 Yılı Risk Analizi.” Aralık 2025.

<https://orsam.org.tr/wp-content/uploads/2025/12/2025-Yilinda-Ortadogu-ve-2026-Yili-Risk-Analizi.pdf>

Kober, Avi. Battlefield Decision in Israel’s Wars.

Finkel, Meir. “Preventive War: Its Disappearance from Israel’s Security Toolbox and the Need for Its Return.” BESA Center Perspectives Paper No. 2,270, 21 Nisan 2024.

<https://besacenter.org/preventive-war-its-disappearance-from-israels-security-toolbox-and-the-need-for-its-return/>

Washington Institute for Near East Policy. “The Campaign Between Wars: How Israel Rethought Its Strategy to Counter Iran’s Malign Regional Influence.”

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/campaign-between-wars-how-israel-rethought-its-strategy-counter-irans-malign>

“Israel’s inter-war campaigns doctrine: From opportunism to principle.” Journal of Strategic Studies, Vol. 46, No. 2, 2023.

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01402390.2022.2104254>

Inbar, Efraim. “Time to Revise Israel’s Military Doctrine.” Jerusalem Institute for Strategy and Security (JISS), 17 Mart 2025.

<https://jiss.org.il/en/inbar-time-to-revise-israels-military-doctrine/>

Institute for National Security Studies (INSS). “The Fly on the Elephant’s Back: The Campaign Between Wars in Israel’s Security Doctrine.”

https://www.inss.org.il/strategic_assessment/the-fly-on-the-elephants-back-the-campaign-between-wars-in-israels-security-doctrinee/ IDF Strategy Document (2015 ve sonraki

güncellemeler). Belfer Center for Science and International Affairs.

<https://www.belfercenter.org/research-analysis/israel-defense-forces-strategy-document>

Good Authority. “Israel’s June 2025 attack on Iran: preemptive or preventive?” 13 Haziran 2025.

<https://goodauthority.org/news/israel-june-2025-attack-on-iran-preemptive-or-preventive/>

Good Authority. “The big gains – and risks – of a preemptive strike.” 25 Eylül 2024.

<https://goodauthority.org/news/good-to-know-preemptive-strikes/>